

TORONTÁI

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Negyedévre	30 dinár
Egy óra	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: **Dr. MARA JENŐ**

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Obilteva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 196. szám.

Csütörtök, szeptember 8.

Politikai ellentétek

zúgó, nagy esatájától hangos ma Európának ugyszólván minden országára. A kialakulás, a jövőendő rendjének alapvető munkája foglalkoztat ma minden törekvést, ez a mélyreható evolúció lobbant fel ma minden szenvedélyt, gyújtó politikai jelszavak harsognak végig az államokon, amelyek egy új khaosz gödgomolyagából új lét, új élet napfénye felé törekszenek.

A fejlődés életfolyamata azonban ma már nem a régi, nyugodt, politikai bölcsességgel irányított módon halad előre. Az államok vezetésére hívatott bigadt fejek mellett az ismeretlenség jótékony homályából új harcok szakadtak ki, vérbe borult szakakkal támadó, türelmetlen feszülő idegzetű egyének, új Machiavellik, akik semmiféle erőszaktól sem riadnak vissza annak az állami rendnek vagy felforgató zavarnak az elérésére, amelyben ők a suprema lex-et látják.

Németországban Erzberger esett áldozatául ezeknek az áldatlan pártpolitikai küzdelmeknek. Vezető egyéniség volt, aki magasan lobogó zászlajára, a „Union fait la force“ bölcs és kipróbált jelszavát írta és mélyben fogant politikai hitvallással szállott sikra meggyőződéséért. A vele szemben álló táborban a müncheni partikularisták állottak, akik szeparatistikus törekvésekkel, az állami hatalommal szemben tanúsított ellenszegülésükkel már-már a birodalom egységes voltát fenyegetik.

Abban a Németországban a mely minden erőforrásának felhasználásával, testi és szellemi munkásai minden izmúnak, minden agysejtjének igénybevételével készülődik fel állami és gazdasági életének renaissance-ára, ugyanabban a halotti álmából ébredő országban villogó szenvedéllyel, vak gyűlölettel esapnak egymásra az ellentétes pártpolitikai törekvések. És a háboru eldurvult szelleme egymásra fanatikus, őrzőgő gyilkosokat termel, halállal gyógyító, tüzzel irtó ellenségeit a társadalmi rendnek, akiket moesarak felett lángoló lidércfény bűvös hatalommal csábit a bün ösvényére. A világháboru az állam szűkebb keretei közé szorult és ott folytatja a régi tomboló erővel pusztító munkáját.

A tömegpsziché tudósai új lapot nyithatnak eddig nem ismert jelenségek elkönyvelésére.

Amikor az önfentartási ösztön természetes intelme megjelöli a jövő irányát, amikor a pusztulás ezer veszedelme harsogó riadóval belérenng a lelkekbe és minden, minden a széthullott erők egyesítését követeli: a tömörülés érefalába maguk az állampolgárok romboló csákánnyal rést ütnek, deliriumos bölcsütségben testvér a testvér el-

len ront és a megújhodni készülő állam helyett a rend torzképe vigyorog az ámuló világ felé.

Nemcsak az egyes államok álanak ellenségként egymással szemben. Az egyes embernek is megvan a maga örök ellensége: a másik ember, az alkotásra született, örökké rombolni kész, különös teremtese az istennek...
(b. l.)

Merénylet készült Pasity miniszterelnök ellen.

— A „Torontái“ beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, szept. 6.

A vukovári rendőrség ma délelőt bekísért a beogradi rendőrségre egy Obradovics Stevan nevű horvói illetőségű földmivest, akitnek egy Galiardi nevű osztrák forradalmár utasítása alapján Pasity miniszterelnök ellen merényletet kellett volna elkövetni. Obradovicsnak már május hóban kellett volna tervét véghezvinnie, de sohasem talált rá alkalmas időpontot.

Tudva, hogy Pasity Marienbadba utazik, Obradovics szintén elkészült Marienbadba, hogy a merényletet ott végrehajtsa. Mielőtt azonban elutazott volna, még egyszer Beogradba készült, hogy biztosan megtudja Pasity elutazásának pontos idejét. Utközben azonban gyanussá tette magát és a hatóság elfogta. Obradovics kihallgatását ma kezdte meg a beogradi vizsgálóbíró.

Ausztria nem tudja megszállni Nyugatmagyarországot.

Wien, szept. 6.

Masirevich bécsi magyar követ azt javasolta az osztrák kormányknak, hogy küldjön Sopronba osztrák kormánybiztos, aki a magyar hatósággal vezetné a közigazgatást mindaddig, míg a nyugatmagyarországi kérdést végleg elintézik.

Sopron, szept. 6.

Sopronkeresztur és Küllő községekben nagyarányu kommunista összeesküvést fedeztek fel. Nyugatmagyarország egész területére kiakarták kiáltani a proletárdiktaturát. Az Osztenburg-zászlóalj erős esendőrfedezettel körülzárta a községeket, mire a kommunista propaganda két főembere: Szélig László és Gabriel Ferenc megszökött, a harmadik vezetőembert, Gröller Frigyes gyógyszerész letartóztatták. Elfogtak még több más gyanus egyént, lakásukon fegyvereket, töltényeket és kézigránátokat találtak. Arra szervezkedtek, hogy fegyverrel kiverik Osztenburg

csendőrzászlóalját és kikiáltják a proletárdiktaturát.

Wien, szept. 6.

A Neue Freie Presse Egán Imre dr. volt békési főispánnak, a nyugatmagyarországi felkelők egyik vezérének elfogatásáról a következőket jelenti: Az elfogtatás szeptember másodikán Pinkafő közelében történt. Egán lovon járóruton volt, a pilgern-dorfi esendőrség erejét akarta kikémleni, mikor egy osztrák esendőr meglátta. Egán hirtelen lövést tett karabélyából a csendőrré. Egy malomtulajdonos kocsin találkozott Egánnal, aki utját elálta, mire korbáccsal arcába vágott Egánnak, aki erre közelből a molnárra lőtt, de nem talált, hanem a saját esuklóját sebesítette meg. Az elősiető esendőrök megkötözték és Bécs-újhelyre vitték Egánt. Ugyanekkor elfogták Roskovics Emanuel népfelkelő főhadnagyot is.

Mindkettőjük a kerületi törvényszék börtönének foglya. Lázadás és zsarolás miatt folyik ellenük az eljárás.

Sopron, szept. 6.

Lantosfalván egy kisebb felkelő csoportra az osztrák esendőrök lesből rálöttek. Két felkelő meghalt, a többiek az orvítamadok ellen fordultak és elűzték az osztrák esendőröket, akik közül többet agyonlöttek.

Páris, szept. 6.

Az Echo de Paris foglalkozik a Bánffy külügyminiszter és a kabinet többi tagja közt felmerült nézeteltérésekkel. A lap megjegyzi, hogy abból a körülményből, hogy Bánffy a külügyi tárcát továbbra is megtartja, előre lehet látni, hogy a magyar kormány alkalmazkodni fog a nyugatmagyarországi kérdésben az entente kollektív lépéséhez.

Wien, szept. 6.

Tegnap reggel felfegyverzett magyar felkelők, mintegy hetvenen megszállták Magersbachot, Schwachule dr. Fehringi polgármestert őrizetbe vették, mert egyetértésben állott a magyar szabadesapatokkal.

Budapest, szept. 6.

A Morningpost tudósítója beutazta az osztrák és magyar határt és a nyugatmagyarországi harsvonalat. Azt jelenti lapjának, hogy az osztrák esendőrség előnyomulását a lakosság viszszaverte.

Wien, szept. 6.

A lapok rezignáltan megállapítják, hogy az entente várt demarsa Budapesten eddig nem történt meg. Ezért az ententera barátságtalan megjegyzéseket fűznek.

Csehországban letartóztatják a magyar állampolgárokat.

Pozsony, szept. 6.

Prágában a nyugatmagyarországi eseményekkel kapcsolatban több magyar állampolgárt letartóztattak. Az a vád ellenük, hogy résztvettek a monarchista mozgalomban.

A minisztertanácsból.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, szept. 6.

Ma délelőtt Pasity miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt. Pasity miniszterelnök először közölte a miniszterekkel, hogy a király egészségi állapota teljesen kielégítő. A király jelenleg Versaillesben tartózkodik. Ezután az albániai banditák erőszakoskodásainak kérdéséről tárgyalták meg, majd a baranyai kérdés került szórvégre. A kormány dr. Jaksity Zsérkó volt belügyi államtitkárát kiküldötte Baranyába, hogy a S. H. S. által annak a trianoni békeszerződés szerinti járó szenttermelését biztosítsa.

Ausztria nem kapott külföldön kölcsönt.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Wien, szept. 6.

Dr. Grimm pénzügyminiszter Párisban és Londonban járt, hogy Ausztria számára hitelt szerezzen. Mivel Grimm utja eredménytelen volt, a bécsi tőzsdén valamennyi külföldi valuta óriásit emelkedett. A magyar korona 296-ra szökkent. Beszélnek róla, hogy Grimm dr. beadványa lemondását. Félhivatalosan megerősítik, hogy az Ausztriának nyújtandó hiteligény elölget nem fogják a tervezett határidőn belül folyósítani, ennek következtében a kormány egy nyolc milliárdnyi kölcsön felvételére vonatkozó felhatalmazási törvényjavaslatot fog a pénzügyi bizottság elé terjeszteni.

A jóvátételi bizottság Budapesten.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, szept. 6.

A jóvátételi bizottság magyar osztálya két nap óta Budapesten tartózkodik, de néhány nap múlva visszatér Párisba, hogy megtegye javaslatát a jóvátételi bizottságnak, amely aztán megállapítja Magyarország tényleges közgazdasági és pénzügyi helyzetét s annak alapján az ország fizetőképességét s végül a jóvátételi összeg nagyságát. A magyar béke delegáció a szerződés aláírása előtt kérte, hogy a pénzben vagy természetben teljesítendő fizetési kötelezettséget 1926. évi május 1-éig függesszék fel. Erről a kérelemről majd a jóvátételi bizottság határoz és ugyancsak a jóvátételi bizottság állapítja meg véglegesen a román megszállás okozta károkat is.

Pokolgép a ljubljana-i országuton

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Ljubljana, szept. 6.

Ma reggel a Ljubljana—Celj közötti országuton egy csendőrőrjárat Globosnik csendőrőrmester vezetésével egy tizen-négy kilogramm dinamittal megtöltött ládát talált, amely drótvezetékekkel volt összekötve egy 45 méter távolságban lévő óraművel. Azt hiszik, hogy a pokolgépet Mehmed Spaho és

Kukovec miniszterek ellen helyezték el. A két miniszter ugyanis auton készült Celjbe menni, ahonnan a ljubljana-i ipari vásárra készültek. Közbejött események miatt azonban változtattak a programjukon és vasuton mentek el Celjbe. A rendőrség megindította a legszelesebbkörü nyomozást.

Ötvenhárom milliárdot követel Magyarország Romániától.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, szept. 6.

Romániában a békeszerződés értelmében megkezdődött az általános likvidálás. Ennek kapcsán a magyar kormány érintkezésbe lépett a román kormánnyal, felbeszülte a románok által írt magyar javak értékét, mely ötvenhárom milliárdot tesz ki. Ennyit kér a magyar kormány az erdélyi javakért.

Magyarországnak nem kell hadikárpótlást fizetnie.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, szept. 6.

A „Morning Post”-nak Budapesten tartózkodó munkatársa dr. John William Congthen, beszélgetést folytatott Hegedüs magyar pénzügyminiszterrel. A miniszter kijelentette mr. Congthen-nek, hogy Magyarország máris talpraállt a háborús bajaiból. Az anyagi konszolidációt a magyar nemzet a saját erejéből hajtotta végre, külföldi hitel nélkül és ezért a legfelsőbb tanács határozata folytán nem is kell fizetni hadikárpótlást az ententének.

Összeesküvés Ludendorff ellen.

Berlin, szept. 6.

A Telegraphen Unio szerint a baloldali szociálisták között Ludendorff tábornagy meggyilkolására irányuló összeesküvést fedeztek fel.

Angora elesett.

Athén, szept. 6.

A görög hadsereg ma bevonult Angorába. A lelkesedés leírhatatlan.

Képszuggerációk-telepathia érintkezés nélkül.

Sylon mester legújabb előadásáról.

Elénk emlékezetünkben vannak még azok a nagyszerű estélyek, melyek a tavalyi szezonban megismertették velünk Sylon-mester telepathikus és éberszugesziós kísérleteit. Emlékezetes esték voltak azok s Sylon-mester emlékét még mindig nem felejtettük el. S most örömmel közölhetjük olvasóinkkal, hogy Sylon-mester ismét eljön Beeskerekre, hogy bemutassa közönségünknek a telepathia és szugeszió újabb, szenzációs vívmányait telotelepathikus érintkezés nélküli gondolatátvitteles és vetített kép útján való éberszugesziós kísérleteit. Elcsodálkozva láttuk tavaly, midőn a mester egy komplikált feladatot kitalált a gondolkodó egyén kezének érintése útján. Kezén fogta a médiánót, ide-oda szaladgált, keresgélte, de mindenkit s mindent megtalált, nem volt titok előtte. Most már nincsen szüksége erre sem. Bármily komplikált legyen is a feladat, hozzá sem nyúl a gondolkodóhoz. A feladatot megbeszéli vagy papírra írják s a gondolkodó médium helyén marad vagy a mester után halad s az pontosan elvégez mindent. A legujyszerűbb s még Wiennet kívül sehol a világon nem látott kísérletek: a képszugesziók. Láttuk és csodáltuk, hogy teljesen éber egyének a mester előtt a lehető legképtelenebb eszelekedetek végzésére, kényszerülnek. Egész tömegek hatás alatt állanak: képzelt narancsokat szednek, székeken lóversenyt játszanak s tiszta víztől beragnak. Mostan más a helyzet. Sylon mester a háttérben áll s az egyének a vetítőszonra néznek. Hirtelen elsötétül a szem s a vásznon megjelennek a mester szuggeráló szeméi, melyek hatásukban még csodásabb látványt nyújtanak. Majd eltűnnek a szemek s a szugeszió megszűnt. — Rendkívüli nagy érdeklődéssel várjuk Sylon-mester ezen újabb előadásait. Arra nincsen szükség, hogy a közönség figyelmébe ajánljuk, mert Sylon-mester ismert s kedvelt neve elég ajánlás. Csak arra figyelmeztetünk mindenkit:

az érdeklődés már oly nagyfokú, hogy a jegyek előjegyzése mielőbb ajánlatos, mert mint halljuk, a mester nincs abban a helyzetben, hogy a hirdetett két előadáson kívül egy harmadikat is megtartsion.

HIREK

Lapunk a holnapi ünnepnap (Kisasszony napja) miatt pénteken délelőtt a rendes időben jelenik meg.

A belföldi kölcsön jegyzése. Az 500 milliós belföldi kölcsönre Pasity Nikola miniszterelnök ötvenezer dinárt jegyzett.

Egyházzenei műsor. Csütörtökön, Kisasszony ünnepén a rom. kath. plébánia templomában d. e. 10 órakor a nagymise alatt az egyházi énekkar Güttler Jubileums-Messe-t fogja előadni. Graduale-ra: „Marienlied” Weninger-től, éneklő Fülh Nándorné úrnő és Hegyi J. ur. Offertoriumra: Mascagni „Ave Maria” éneklő Pencza-Leubardt Ilonka úrnő.

A miniszterek külön kocsijai. Számtalan esetben megtörtént, hogy a miniszterek hivatalos kiküldetésben utazva kénytelenek voltak a vonatok folyosóin állni, mert annyira zsúfolva voltak a kocsik. Ezen az anomálián segítendő, a kormány elrendelte, hogy a miniszterek rendelkezésére bocsát tíz vasuti kocsi.

Hatszáz ezer koronás vasuti lópás. Beogradból jelentő tudósítónk: Zsupán Emil beeskereki hivatalnoktól szeptember 5-én a Beeskerek—Beograd között közlekedő személyvonaton ellopák a bóröndjét, amelyben négy darab, összesen százötvenezer dinár értékű esek és ezer dinár készpénz volt elhelyezve. Zsupán Emil az ismeretlen tettesek ellen a beogradi rendőrségen megtette a feljelentést. A nyomozás nagy apparátussal megindult.

A jugoszláv orvosok zagrebi kongresszusa. A jugoszláv orvosok kongresszusát tegnap délelőtt 10 órakor nyitotta meg Zagrebban Tacskovity tanár. A kongresszuson résztvett Demetrevity Juraj tartományi kormányzó is.

Felhívjuk a t. olvasóközönség figyelmét a mai „Melencei fürdő” hirdetésre.

Kilopta az aranyfogakat a páciensek szájából. Nem mindennapi szélhámost tartóztatott le a temesvári rendőrség. Egy Robovics nevű fiatalember fogorvosi rendelőt nyitott a városban és több páciensének kiszedte a szájából az aranyfogakat, figkoronákat és töméseket. Azután nem adta vissza. A sok fogatlan ember most feljelentette Robovics doktor urat, akit a rendőrség letartóztatott.

„VOLTA” Rt.
VEDIKI BEESKEREK Telefon 137.

Eredeti klingert, asbest, gumitömítések, műszaki cikkek és szerszámok győri raktárral

A veleki becskeréki kereskedők és gyárosok egyesülete tisztelettel értesíti összes tagjait, hogy a csütörtökre hirdetett rendkívüli közgyűlést **vasárnap, szeptember 11-én** délután 3 órára halasztották el. A közgyűlés a Lloyd-társulat helyiségében lesz. Napirend: Postacsomagok elvámolása Veliki Beeskereken és netáni indítványok.

Az adóvesztések a baranyai kiürítés folytán. A beogradi lapok írják: Baranya kiürítése folytán a S. H. S. kormány nemcsak élelem és fűszerelés, hanem készpénz tekintetében is nagy kárt szenvedett. Be nem szedett adó címén 25 millió dinár veszett el, amelyet már a kiürítés előtt kellett volna behajtani.

Ismeretlen holttest a vonaton. Miskolcra jelentik: A minap éjjel Budapestre Miskolc felé haladó vonat egyik másodosztályú fülkéjében egy ismeretlen férfi holttestét találták meg. A holttest ülőhelyzetben volt. A rendőrség megindította a vizsgálatot az elhunyt kilétének megállapítása végett.

Templomi kincsek a mezőn. A ruszinszkói Pisztraháza község határában lévő szántóföldön az ott dolgozó munkások értékes, régi templomi arany kegyességeket találtak, amelyekről még nem tudták megállapítani, miképpen kerültek oda. Ruszin vidékén nem volt rá eset, hogy templomrablás történt volna. A templomi tárgyakat a pisztraházi egyházközség vette őrizetbe.

Miről irnak a lapok?

A „Nova Evropa” szerint a politikai helyzet, mely amugy is szomorú volt Péter király halálával, megrosszabbodott. Ha nem is aktív részt vett a politikában Péter király, már csak azzal, hogy élt és érdeklődött, a nemzeti és politikai élet fénycsillagja volt. Oly politikai életben, mint amilyen a miénk, hol a személyi momentumoknak oly fontos szerep jutott, egy oly neutralis tényező mint amilyen Péter király személye, csak hasznára vált. Az ő személye előtt meghajolt minden pártellenség, még a republikánus is. Maga a gondolat Péter királyra fékezte a pártviszálykodásokat. Inkább mint valaha szükséges most, hogy az összes pártok néhai Péter király alakját szem előtt tartva, maguknak egy célt tűzzenek ki. A demokrata-radikális koalíciónak eddig állítólag az alkotmány volt a célja, pedig azt maguk sem tisztelik. A szigorú rendkívüli intézkedésekkel állítólag az államot akarják megmenteni, pedig egyes ekstonens vezéreinek az életéről lehet csak szó, mely kétségkívül szintén árága, de rendes törvényes intézkedésekkel is megvédhető. Az opozíció, eltekintve a földművelői párttól, maga sem tudja mit akar. A klerikális-párt tisztán külföldi intenciói után halad. A parlamenten kívül álló Radics-párt maga sem tudja mit kezdjen. Lóg ég és föld között. Az „opozíció-blokk” még nem alakult meg, de mi tartja fönn a tárgyalásokat, azt mindenesetre érdemes külön kikutatóni.

Tankönyv mizéria.

Eltűnt a diák könyvpiac — Láncolnak az iskolakönyvekkel.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskereké, szept. 6.

A sok-sok régi kedves emlékekkel az idén újra egy drága képet temettünk. Egymásután kiszorulnak az életből azok a szokások, melyek nélkül alig tudtuk elképzelni az életet, melynek hiányát annyira érezzük, hogy szinte bánta, hogy most nélkülözni kell.

Diákkorunknak felejthetetlen dátuma a szeptember eleje. A tanulás, a munka kezdetének hivatalos napjai, bár nem mindig töltődtek el valami nagy örömmel, mégis ünneppé emelték ezeket a napokat. Most is szeretettel emlékeztünk vissza a lárnás könyvpiacra, ahol tankönyveinket adogattuk el, öt és három krajcáros nyereséggel és ahol két-három pengőért beszerezhetők az összes szükséges taneszközök.

Az 1914-ben hivatlanul beköszönő háború a könyvpiacot is forradalmat teremtett. A könyvkiadók nem látták el többé új iskolakönyvekkel a könyvkereskedőket, az a kismennyiség pedig, ami a régebbi évekről visszamaradt, egy-kettőre elkel. A könyvforgalom tehát teljesen a diákpiacra bonvolódott le, ahol a kis diákok is csakhamar elsajátították a „nagyok” által annyira kultivált árdragitást és láncolást. Évről-évre drágábban és drágábban árusították mind rosszabb és rosszabb állapotba jutott könyveiket, sőt egyes ritkábban beszerezhető példányért egyenesen horribilis összegeket kértek.

Az idén a kultuszminiszteri rendelet szerint a rendes időben szeptember elején kezdődik a tanítás. A beiratkozások mindenesetre serényen folynak, a sok gondhoz azonban most az is hozzájárult, hogy honnan szerezhnek tankönyveket. A könyvkereskedőkhöz hiába fordulnak, szerb nyelvtanokon kívül nem igen lehet más magyar gimnáziumi osztályokban előírt tankönyveket beszerezni. A diák-könyvpiac a szó szoros értelmében eltűnt, úgy hogy aki könyvet akar beszerezni az kénytelen diákközvetítők útján vásárolni. Természetesen horribilis összegeket kérnek és kapnak e fatokká szakadt, rongyos, piszkos könyveikért. Egy alkalommal, ami 1914-ben ujonnan a könyvkereskedőtől bekövetkező 3-4 koronáért volt beszerezhető, most 80-100 koronáért kellel. Ugyanez az ár egy vékonyka logaritmus táblának, aminek a békeévekben egy korona 20 fillér volt az ára.

Több vajdasági könyvkereskedő kísérletet tett, hogy a szükséges könyveket külföldön szerezzék be. Addig is míg ez sikerül, ezekből az undorítóan piszkos, szakadt, drágán megfizetett könyvekből kénytelenek tanulni a diákok. Nagyon heves volna, ha a kultuszminisztérium megkönnyítene a tankönyvek behozatalát. Ezzel nagy gondtól mentenék meg a szülőket.

Rendelet az ünnepnapokról.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskereké, szept. 6.

A városi tanács 12806. sz. rendeletével az üzletek új zárási rendjét határozta el. A rendelet szerint:

1. Egész napon át zárva tartandók az üzletek: az öt állami ünnepen, minden vasárnapon, a róm. kath. és g. kel. újévkor, karácsony és husvét első napján.

2. Déli 12 óráig nyitva tarthatók: husvét és karácsony másodnapján, pünkösd, nagyboldogasszony és Urunk mennybe-menetele napján, Szveti Száva és Mindszentek napján.

3. Reggel 9 óráig nyitva tartandók: g. kel. Vízkereszt és r. k. Urnapján.

4. Az üzletek május 1-től szeptember 30-ig délelőtt 7-12-ig és délután 1/23-1/26-ig. Október 1-től április 30-ig délelőtt 1/28-12-ig és délután 2-1/26-ig tarthatók nyitva.

Helyreállított a diplomáciai viszony Németország és Oroszország között.

Berlin, szept. 6.

Wiedel tanár, aki Németországot hivatalosan képviseli az orosz szovjetkormányznál, Graad szakértő kíséretében Oroszországba utazott. Ezzel megtörtént a döntő lépés a két állam diplomáciai összeköttetésének helyreállítására.

Az osztrák tiltakozik a nyugatmagyarországi események miatt.

Wien, szept. 6.

A „Wiener Montags Zeitung” közli, hogy az osztrák kormány a kirszlagi incidens miatt tiltakozó jegyzéket intézett, úgy a magyar kormányhoz, mint a legfelsőbb tanáchoz.

Tőzsde.

Szeptember 6

Beograd, Dollár 46.40, Lei 53.50, Márka 51, Leva 39.
Devizák: Páris 357.80, Newyork 47.50, Milano 206.64, Prága 57.10, Berlin 51.95, Wien 376, Szófia 37.95, Bukarest 53.50.

Zürich, Devizák: Berlin 640, Newyork 587, Milano 25.45, Prága 710, Budapest 142.5, Bukarest 660, Zagreb 310, Varsó 17, Wien 65, Osztrák lebeljegyzett 57.

SPORT

Bánati szövetségi bajnoki mérkőzések.

A beogradi Nogometni Podsavez (Labdarúgó szövetség) a bánati egyesületeket 2. osztályba sorolja és pedig I. A. és I. B. osztályba.

I. A. osztályba tartoznak: Veliki Beeskereken: A. K. Obi-

lity, Viktória, Slávia. — Zsombolján: Zs. S. E., Zs. T. K., Zs. Schw. Sp. V. — Velika Kikindán: K. A. C. — Vrsacon: Olympia.

I. B. osztályba: Veliki Beeskereken: Kadima, Ratarski Sp. K. — Debeljacsán: D. S. K., Vrsacon: Vrsaci Sp. K., Banatia, Novi Beesejen: Novi Beesejski Sp. K. — Velika Kikindán: K. Sp. K. — Pancsevón: Pancsevaeski Borac.

Szeptember hó 11-ére a következő mérkőzések sorsoltattak ki: I. A. osztályban:

Zsombolján: Zs. T. K. = Slavija; bíró: Kaufmann (Zs. S. E.)

Velika Kikindán: K. A. C. = Zs. S. E.; bíró: Joanovity. (H. A. S. K.)

Vrsacon: Olympia = Viktória; bíró: Brkity (Slávia).

Veliki Beeskereken: A. K. Obility = Zs. Schwab. Sp. V.; bíró: Steiner. (Zs. S. E.)

I. B. osztályban:

Debeljacsán: D. S. K. = Vrsacki Sp. Kl.; bíró: Áron (Viktória).

Novi Beesejen: Velika Kikindski Sp. K. = Novibeesejski Sp. K.; bíró: Száraz I. (K. A. C.)

Pancsevón: Pancsevaeski Borac = Banatia Vrsac; bíró: Rösler. (Olympia.)

Veliki Beeskereken: Batarski Sp. K. = Kadima. Előmérkőzés.

Felhívtnak az összes egyesületek, hogy az idő előrehaladottságára való tekintettel ezen ki-sorsolt mérkőzéseket okvetlen játsszák le, mert későbbi terminuskérések figyelembe nem vétetnek. A bajnokság két fordulós. Költségeket: (vasut III. osztály, ellátás, lakás 12 embernek) a vendéglátó csapat fedezi, ugyszintén a bíró költségeit is a fentiek alapján és külön 100 K. bírói díj.

További utasítások az összes egyesületeknek néhány nap múlva lesznek beküldve.

Hivatalos lap a „Torontál”.

Játékosok igazolása és a bírák ajánlott levélben azonnal beküldendő: Tomesánvi Elk Veliki Beeskerek Pleitz-nyomda címre, Telefon 21.

Nyíltér.

Ezen covnt alatt közlötték a novatallal felelősséget a szerkesztésé.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik felejthetetlen szeretett kis fiunk

BOZSIK LACIKA

elhunyta alkalmából, a minket ért súlyos megpróbáltatásban részvétnyilvánításukkal, a korporsóra helyezett virágokkal, a temetésen való részvételükkel mély bánatunkban segítségül s fajdatunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton is hálás köszönetünket.

V. Beeskerek, 1921 szept. 6.

BozsiK Károly és neje.

Aluminium és tűzálló főzőedények

kaphatók a Gazdasági Részvénytársaság üvegosztályánál.

Hirdetmény.

Szerb Ittebe község piacán furandó ártézi kut munkálatainak átvétele céljából folyó hó 11-én, vasárnap délelőtt 10 órakor árlejtés fog tartatni.

Felhívtnak mindazok, akik ezen munkát átvenni óhajtják, hogy mondott napon az árlejtésen jelenjenek meg.

A feltételek a jegyzői hivatalnál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Szerb Ittebe, 1921 szept. 6-án.

Sztejkov Nikola s. k.,

1686

jegyző.

Gépész

nyersolajmotor vezetéséhez vámmalmunknál alkalmazást kaphat.

Családi viszonyokat, fizetési igényeket és referenciákat tartalmazó megkereséseket

„Rózi“ malom Uzdin (Bánát) címre kérünk. 1671

1000 dinárt

fizetek annak, ki a II., esetleg III. kerületben egy

2 vagy 3 szobás lakást

közvetít. VLAIN STEVAN, 1682 Veresmartiova (Uri) u. 19.

Eladó egy körszivattyú

teljes felszereléssel. Csövek átmérete 25 cm. Továbbá egy fekvő

stabil gőzkazán.

Érdeklődni lehet 1681 Szerbaradac községnél

Veszünk

2 db 42-ös kőjáratot szijhajtásra transzmisszióval, 1 db 3 méteres hengersizítát felvonóval. 1674

Brock Illés és Fiai Kovin, Bánát.

Étterem-megnyitás!

Vanszerencsém úgy a vidéki, mint a helybeli n. é. közönséget értesíteni, hogy a „CLUB“-KÁVÉHÁZ ÉTTERMÉT f. hó 8-án, csütörtökön megnyitom, hol a mai viszonyoknak megfelelően a legjobb ételeket és italokat fogok kiszolgálni. - Délelőtt villásreggeli! Naponta többször friss sörcsapolás! Gyors és pontos kiszolgálás! Kellemes szórakozóhely! - Esténként RADA DEZSŐ cigányprimás zenekara hangversenyez. - A nagyjéremű közönség pártfogását kéri WAHL IGNÁC kávé és vendéglős.

VELIKI BECSKEREKI MALOM-ÉPÍTŐ R.-T.

legrövidebb időn belül készít és szállít szabadalmazott szabadon lengő, forgantyú nélküli sikszitákat és „REGINA“ dara- és derteszitógépeket, valamint legmodernebb rendszerű összes malomgépeket. Uj malomberendezéseket és rekonstrukciókat sok évi tapasztalat alapján a legkedvezőbb feltételek mellett vállal.

TELEFON 152. és 334.

SÜRGÖNYCIM: HAMIRT.

ELADÓ BIRTOK

150 kat. hold prima szántóföld a megfelelő gazdasági épületekkel, mely a st. becseji határban fekszik, eladó. Cim a kiadóban. 1621

Vojvodinai nagy gőzmalom azonnali belépésre keres tapasztalt, energikus

almolnárt

Ajánlatok „10 Vg“ jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1601

Mindenki olvassa el!

Ajánlom dusan felszerelt raktáramat mindenféle varrógépekben, aranyékszerekben, zseb-, inga-, fal- és ébresztőórákban a legolcsóbb napiáron, részletfizetésre is.

Grünfeld Armin

1635 órás-, ékszerész- és varrógépüzlete,

Vel. Becskerek, a NAGYHID MELLETT.

Melencei fürdőigazgatóság ezennel tudatja a b. közönséggel, hogy az idei fürdőszézon

folyó évi szeptember hó 30-ig meghosszabbítottik.

1669

Igazgatóság.

Okl. polgári iskolai tanárno tanítást vállal, elemi iskolai tanítványokat is elfogad. 1693

Levelek a kiadóba kéretnek.

Egy jókarban levő barna rövid zongora

és egy női íróasztal eladó. 1690

Ferenca Deaka (Deák Ferenc) u. 7.

Főzött

esenc - ecet

nagyban és kicsinyben kapható

STARK BÉGA

ecetgyárban Sentán

Telefon 103. 1692

Hirdetések

felvételnek a ::

TORONTAL

kiadóhivatalában

Telefonsz. 170.

Garantált 700° könnyű, kristálytisza repülő-

BENZINT

vagon és egyes hordók vételénél bárkinél olcsóbban szállít az Első Veliki Becskereki Szappan- és Gyertyagyár.

Telefonsz. 170.

Ugyanott motor- és gépolaj, épületfa jutányos áron kapható. 1614

Két luxus- és egy teherautó olcsón eladó.

Nemzetközi Pleitz Fer. Pál Veliki Becskerek.

Kiadja Pleitz Fer. Pál